

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра міжнародного менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
(пост. п. 6 від 07.12.2020р.)
Ректор

А.А. Мазаракі

**ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПІДПРИЄМСТВА /
FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF ENTERPRISE**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

Київ 2020

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автори: Т.М. Мельник, д-р екон. наук, проф.,
О.В. П'янкова, канд. екон. наук, доц.,
Л.П. Серова, канд. екон. наук, доц.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри міжнародного
менеджменту 12 жовтня 2020 р., протокол № 5

Рецензенти: К.В. Фокіна-Мезінцева, д-р екон. наук, проф.
М.С.Загорський, директор ТОВ «НАТ АГРО»
Н.В. Пархаєва, к.т.н., доц.

**ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПІДПРИЄМСТВА /
FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF ENTERPRISE**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

ВСТУП

Програма дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» призначена для студентів ОС «молодший бакалавр» КНТЕУ галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємство, торгівля та біржова діяльності».

Програму підготовлено відповідно до Стандартів вищої освіти КНТЕУ початкового (короткого) рівня вищої освіти та відповідної освітньо-професійної програми «молодшого бакалавра».

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як обов'язкової компоненти освітньої програми
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» є набуття студентами систематизованих теоретичних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів та специфічних особливостей здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємств, а також набуття навичок практичного використання.

Завданням вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» є надання студентам ґрунтовних знань щодо цілей, мотивів і передумов виникнення та особливостей здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємства, а саме: митного, податкового, валютного регулювання; банківського, транспортного забезпечення; особливостей ціноутворення, здійснення розрахунків; вибору стратегій виходу на зовнішні ринки; ідентифікації ризиків; страхування, проведення економічного аналізу ЗЕД підприємства, визначення її ефективності.

Предметом дисципліни є сукупність господарських, економічних, правових відносин, що виникають в процесі здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Знання

- ✓ Основ менеджменту.

Вміння:

- ✓ Пошуку інформації, аналізу, синтезу, формулювання обґрунтованих висновків щодо перспектив розвитку.

3.РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за освітньо-професійною програмою:

«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(ОС молодший бакалавр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН 11	Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці	2, 3, 4, 14, 15

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки

Мета, завдання та предмет вивчення дисципліни. Загальні та спеціальні (фахові) компетентності та програмні результати вивчення дисципліни.

Актуальність та практична спрямованість дисципліни, її місце у освітньому процесі. Зміст та структура дисципліни.

Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки.

Сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність». Основні види і форми зовнішньоекономічної діяльності. Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2, 5

Додатковий: 15, 23, 25

Нормативно-правова база: 43

Інтернет-ресурси: 70

Тема 2. Основні етапи розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Причини, передумови та основні етапи розвитку зовнішньоекономічної діяльності.

Аналіз та оцінка сучасного стану ЗЕД України. Характеристика основних показників розвитку зовнішньоекономічного сектору країни: абсолютні (обсяг та динаміка зовнішнього товарообігу; торговельне сальдо, генеральна торгівля), відносні (індекси динаміки експорту та імпорту, коефіцієнт покриття імпорту експортом, індекс концентрації експорту, індекс «умов торгівлі», індекс імпортової залежності країни, індекс чистої торгівлі), показники структури (індекс диверсифікації експорту/імпорту, частка продукції обробної промисловості в загальному обсязі експорту продукції, індекс географічної концентрації експорту/імпорту); показники інтенсивності та ефективності зовнішньоекономічних зв'язків країни.

Платіжний баланс України як основний індикатор результативності ЗЕД: стан, структура.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2, 5

Додатковий: 20, 21

Інтернет-ресурси: 60, 64, 66, 69

Тема 3. Організаційні аспекти зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Організаційно-правові форми суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Реєстрація суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в митних органах. Порядок обліку осіб, які здійснюють операції з товарами. Порядок формування та використання облікового номера.

Відкриття валютного рахунку суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності. Критерії вибору комерційного банку суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та оцінка рівня банківського обслуговування. Оцінка надійності та вибір комерційних банків суб'єктами ЗЕД.

Організація роботи відділу зовнішньоекономічної діяльності.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2, 3, 5

Додатковий: 18

Нормативно-правова база: 35, 36, 41, 43, 48, 52, 53

Інтернет-ресурси: 60, 70

Тема 4. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності: принципи, цілі, методи. Наднаціональне та національне регулювання ЗЕД. Еволюція системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності: економічні та адміністративні. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Характеристика органів державного регулювання ЗЕД в Україні та їх компетенції. Недержавні органи регулювання ЗЕД: торгово-промислові палати, фондові та валютні біржі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2, 4

Додатковий: 17

Нормативно-правова база: 43

Інтернет-ресурси: 62, 63, 66, 70

Тема 5. Використання базисних умов поставки Інкотермс у ЗЕД підприємства

Правила міжнародних торговельних термінів «Incoterms»: мета та сфера застосування. Обов'язки, ризик та витрати продавця та покупця. Розподіл обов'язків експортера та імпортера при використанні міжнародних торговельних термінів груп «Е» та «F». Особливості базисних умов постачання групи «С». Місце поставки та місце (пункт) призначення. Особливості переходу ризиків та виконання зобов'язань зі страхування при застосуванні умов СІР та СІF. Особливості використання базисних умов постачання групи «D».

Обов'язки продавця та покупця: загальні обов'язки, поставка (прийняття поставки), перехід ризиків, перевезення, страхування, поставка / транспортний документ, очищення для експорту/імпорту, перевірка/пакування/маркування, розподіл витрат, повідомлення.

Правила для будь-якого виду або видів транспорту. Правила для морського та внутрішнього водного транспорту.

Відмінності між «Incoterms 2020» та «Incoterms 2010». Застереження щодо обрання різних варіантів правил «Incoterms».

Список рекомендованих джерел:

Основний: 4, 5

Додатковий: 23

Нормативно-правова база: 34, 43, 44, 47, 50

Інтернет-ресурси: 63, 67

Тема 6. Суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності як об'єкт митного регулювання

Вплив митного регулювання на функціонування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності як декларант. Авторизований економічний оператор.

Обґрунтування вибору суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності митного режиму відповідно до мети переміщення товару: експорт, імпорт, реекспорт, реімпорт, транзит, тимчасове ввезення, тимчасове вивезення, митний склад, вільна митна зона, безмитна торгівля, переробка на митній території, переробка за межами митної території, знищення і руйнування, відмова на користь держави.

Визначення митної вартості суб'єктом ЗЕД. Методи визначення митної вартості при імпорті товару. Визначення митної вартості товарів, що вивозяться за митну територію України в режимі експорту.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2, 4

Додатковий: 16, 17, 23

Нормативно-правова база: 34, 44, 45, 46, 50, 56, 58, 59

Інтернет-ресурси: 60, 70

Тема 7. Загальнодержавні податки у сфері ЗЕД

Інструментарій податкового регулювання як пререквізит результативності ЗЕД підприємства. Методичні підходи до визначення податкового навантаження ЗЕД підприємства.

Визначення бази податкового навантаження при здійсненні зовнішньоторговельних операцій. Об'єкти оподаткування акцизним податком, ПДВ. Алгоритм нарахування мита, акцизного податку, ПДВ у сфері ЗЕД. Операції, які звільняються від справляння ПДВ.

Співвідношення податкового навантаження та результативності ЗЕД підприємства. Оцінка впливу митних (податкових) преференцій на результативність ЗЕД підприємства.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2, 4, 5

Додатковий: 16

Нормативно-правова база: 44, 47, 58

Інтернет-ресурси: 60, 62, 70

Тема 8. Вплив нетарифного регулювання на зовнішньоекономічну діяльність підприємства

Вплив застосування нетарифного регулювання на зовнішньоекономічну діяльність підприємства. Класифікаційні ознаки нетарифних обмежень: місце дії, безпосередня та опосередкована форма впливу, характер дії, ступінь охоплення товарних потоків, цільова спрямованість, тривалість дії.

Сутність та види кількісних обмежень зовнішньоекономічних операцій. Ембарго, «добровільне» обмеження експорту, ліцензування, квотування та їх вплив на суб'єктів ЗЕД.

Порівняльний аналіз впливу застосування імпортного тарифу та імпоротної квоти на результативність ЗЕД.

ЗЕД за умови використання фінансових засобів нетарифного регулювання. Засоби стимулювання діяльності підприємства-експортера: експортні кредити, експортні субсидії, непрямі (приховані) пільги експортерів. Фінансові засоби регулювання імпоротної діяльності: імпортні депозити, імпортні податки та збори.

ЗЕД в умовах прихованого регулювання. Оцінка відповідності, стандартизація, технічні бар'єри (непрямі обмеження), вимоги щодо вмісту місцевих компонентів, вимоги щодо упакування та маркування товарів. Сутність політики державних закупівель.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2, 4, 5

Додатковий: 14, 27, 30, 31

Нормативно-правова база: 37

Інтернет-ресурси: 66, 69, 70

Тема 9. Інструменти торговельного захисту

Інструменти торговельного захисту: антидемпінгові заходи, компенсаційні, захисні заходи.

Умови застосування антидемпінгових заходів як інструменту торговельного захисту: демпінг, наявність шкоди промисловості, причинно-наслідковий зв'язок. Сутність нормальної вартості, демпінгової маржі. Антидемпінгове мито: сутність, порядок розрахунку. Особливості визначення розміру антидемпінгового мита на підґрунті індивідуальної демпінгової маржі. Правове регулювання порушення антидемпінгового законодавства. Види антидемпінгових заходів та термін дії. Цінове зобов'язання експортера як альтернативне рішення.

Умови застосування компенсаційних заходів як інструменту торговельного захисту: субсидія, наявність шкоди промисловості, причинно-наслідковий зв'язок. Види захисних заходів та термін дії. Компенсаційне мито: сутність, порядок визначення. Цінове зобов'язання експортера та/або зобов'язання Уряду країни припинити субсидування як альтернативне рішення.

Причини застосування захисних заходів: непередбачуване, значне, раптове зростання імпорту незалежно від країни походження, що завдає значну шкоду промисловості. Види та термін дії заходів захисту національного ринку.

Антидемпінгові розслідування. Етапи розслідування. Роль Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства у представленні інтересів суб'єктів ЗЕД України.

Практика використання вітчизняними виробниками інструментів торговельного захисту.

Державна підтримка експортерів в проведенні антидемпінгових розслідувань. Оцінка наслідків запровадження інструментів нетарифного регулювання із захисту вітчизняного товаровиробника в Україні.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2, 4, 5

Нормативно-правова база: 51, 54, 55

Інтернет-ресурси: 66, 69, 70

Тема 10. Валютне регулювання ЗЕД

Поняття валютної політики держави, мета, форми реалізації. Поняття валютного регулювання. Принципи та функції валютного регулювання. Суб'єкти валютного ринку.

Валюта та валютні операції. Торгівля валютними цінностями. Транскордонний переказ та транскордонне переміщення валютних цінностей.

Сутність валютного нагляду за операціями у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Термін здійснення зовнішньоторговельних операцій. Нагляд за отриманням експортером надходжень у іноземній валюті. Умови та строки початку та припинення валютного нагляду при здійсненні експортних та імпортних операцій.

Відповідальність за порушення валютного законодавства. Пеня за порушення термінів валютного нагляду суб'єктами ЗЕД.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2, 5

Додатковий: 22

Нормативно-правова база: 41

Інтернет-ресурси: 65, 70

Тема 11. Форми розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності

Сутність міжнародних розрахунків сфері ЗЕД.

Класифікація факторів, що впливають на вибір форм розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності. Принципи розрахунків. Форми розрахунків.

Документарні форми розрахунків: акредитив, інкасо. Механізм розрахунків за акредитивом. Учасники розрахункової операції за акредитивом. Схема акредитивної форми розрахунків. Види документарних акредитивів. Переваги та недоліки акредитивної форми розрахунку для контрагентів. Механізм розрахунків за інкасовою формою. Схема інкасової форми розрахунків. Види інкасо. Переваги та недоліки інкасової форми розрахунку для експортера та імпортера.

Недокументарні форми розрахунків: авансові платежі, платіж на відкритий рахунок, оплата після відвантаження. Механізм розрахунків у формі авансового платежу. Переваги і недоліки у формі авансового розрахунку, ризики імпортера. Механізм розрахунків у формі відкритого рахунку. Схема розрахунків за відкритим рахунком. Переваги та недоліки розрахунків за відкритим рахунком. Розрахунок у формі оплати після відвантаження. Переваги, недоліки розрахунків за відкритим рахунком, ризики експортера. Комбінований платіж: особливості застосування.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2, 3, 5

Додатковий: 18, 22

Нормативно-правова база: 41, 48, 52, 53

Інтернет-ресурси: 60, 65, 68

Тема 12. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки

Передумови і мотивація виходу підприємств на зовнішні ринки.

Класифікація і характеристика форм виходу на зовнішні ринки. Критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки. Форми виходу на зовнішні ринки: експорт, спільне підприємництво, пряме інвестування.

Експорт - пріоритетна форма виходу підприємств на зовнішні ринки. Переваги експорту в порівнянні з іншими формами виходу на зовнішній ринок та продажах на внутрішньому ринку. Прямий та непрямий експорт.

Спільне підприємництво як форма виходу підприємства на зовнішні ринки. Форми реалізації спільної підприємницької діяльності. Ліцензування. Виробництво за контрактом: толінгові операції, виробничий аутсорсинг, виготовлення для реалізацією під власною торговою маркою замовника-нерезидента. Управління за контрактом. Спільні підприємства.

Пряме інвестування як форма виходу підприємства на зовнішні ринки. Відкриття філії, виробничого підрозділу. Обґрунтування розміщення виробництва в країні-виробникові сировини, потенційній країні збуту.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2, 5

Додатковий: 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 19, 25, 28

Нормативно-правова база: 42, 43, 49

Інтернет-ресурси: 60, 63, 66, 67, 68

Тема 13. Ціноутворення у ЗЕД підприємства

Світова ціна. Зовнішньоторговельна ціна. Звичайна ціна. Базисні ціни зовнішнього ринку. Види світових цін. Джерела інформації про світові ціни. Функції ціни.

Цінова політика підприємства-суб'єкта ЗЕД. Види цінової політики. Поняття ціноутворення. Види ціноутворення. Фактори ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності. Зовнішньоторговельна контрактна ціна

Етапи ціноутворення у експортних операціях. Методи формування на експортний товар. Цінова стратегія експортера. Види знижок у зовнішньоекономічній діяльності. Види цін за способом фіксації у контракті.

Цілі ціноутворення імпортера. Порядок розрахунку ціни при імпорті. Складові елементи ціни на імпортовану продукцію. Імпортна ціна контракту.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2, 5

Додатковий: 21

Нормативно-правова база: 40, 57

Тема 14. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів

Переговорний процес та підписання зовнішньоекономічної угоди. Організація та техніка підготовки, укладання та виконання зовнішньоекономічних контрактів.

Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів. Умови контракту: обов'язкові та додаткові. Зміст і характеристика основних умов контракту. Преамбула. Предмет контракту. Кількість та якість товару в контракті. Базисні умови поставки. Термін і дата постачання. Пакування і маркування. Валютні та фінансові умови зовнішньоекономічних контрактів. Валюта ціни і валюта платежу. Гарантії на технічне обслуговування. Порядок приймання товару. Рекламачії та санкції. Арбітраж. Форс-мажорні обставини. Інші умови.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2, 4

Додатковий: 17, 23

Нормативно-правова база: 34, 44, 45, 46, 58

Інтернет-ресурси: 60

Тема 15. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств

Економічний аналіз у сфері ЗЕД підприємств.

Аналіз виконання зобов'язань з експортно-імпортних операцій. Аналіз динаміки ЗЕД. Аналіз раціональності використання коштів у зовнішній торгівлі: оборотність оборотних коштів у зовнішньоторговельних операціях, аналіз обороту коштів у товарах, аналіз обороту коштів у розрахунках, аналіз накладних витрат при експорті та імпорті товарів.

Методологічні підходи до визначення ефективності ЗЕД. Система показників ефективності ЗЕД.

Оцінка економічної ефективності. Оцінка валютної ефективності експорту й імпорту.

Вплив результатів здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємства на його фінансові результати.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2, 5

Додатковий: 24, 26

Тема 16. Управління ризиками суб'єкта ЗЕД

Сутність ризиків суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності.
Класифікація ризиків.

Екзогенні та ендогенні ризики суб'єкта ЗЕД. Екзогенні ризики: глобальний ризик, країнові ризики резидента, ризик країн потенційних та існуючих ринків збуту, галузевий ризик. Чинники та прояви реалізації політичного ризику для підприємств – суб'єктів ЗЕД.

Ризики експортера. Поняття комерційного та некомерційного ризику. Ризики імпортера.

Ендогенні ризики: управлінські, маркетингові, інформаційні ризики.

Ризики, безпосередньо пов'язані зі статтями зовнішньоторговельного контракту та його виконанням: ризик вибору контрагента; транзакційний валютний ризик; ризик вибору умов поставки; ризик вибору митного режиму, транспортні ризики.

Методи управління ризиком в ЗЕД. Прогнозованість та керованість ризиків. Методи передачі ризику третім особам при збереженні існуючого рівня ризику.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2, 5

Додатковий: 23

Нормативно-правова база: 43

Інтернет-ресурси: 60

Тема 17. Транспортно-експедиторське забезпечення ЗЕД

Обґрунтування вибору суб'єктом ЗЕД умов транспортно-експедиторського обслуговування. Вплив міжнародних вантажних перевезень на функціонування економічних агентів різних рівнів. Основні фактори впливу на вибір виду транспорту для міжнародних перевезень.

Етапи транспортного забезпечення ЗЕД. Правове регулювання міжнародних перевезень. Особливості міжнародних перевезень вантажів основними видами транспорту. Оцінка економічної ефективності застосування різних видів транспортного обслуговування за умов максимізації ефекту ЗЕД на рівні підприємства. Порівняльний аналіз та оцінка результативності ЗЕД підприємства за умови застосування різних видів транспорту.

Транспортно-експедиторське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності. Поняття та учасники транспортно-експедиторської діяльності. Поняття транспортно-експедиторської послуги. Алгоритм пошуку транспортно-експедиторської компанії для організації ЗЕД. Критерії вибору транспортно-експедиторських посередників.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2, 5

Додатковий: 15, 21, 23, 25

Нормативно-правова база: 38, 39, 43

Інтернет-ресурси: 60, 70

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб. / Ю. Козак, О. Сукач, Д. Бурлаченко. – К.: ЦНЛ, 2020. – 268 с.
2. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: навч. посіб. / Г.М. Калетник, В.О.Козловський, Г.М.Заболотний та ін. – К.: Хай-Тек-Прес, 2012. – 352 с.
3. Міжнародні фінансові операції та експортний контроль: навч.посіб.: у 2 ч. /С.М. Подреза, Г.С. Гуріна, О.М. Гришуткін .-К.: Зовнішня торгівля, 2016 .- Ч.1. – 328 с.
4. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Т.М. Мельник, О.В. Дьяченко, О.В. Зубко ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 600 с.
5. Тюріна Н.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб./ Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацька.- Київ: ЦНЛ, 2013. – 407 с.

Додатковий

6. Global Risks reports 2018: 13th Edition, World Economic Forum [Електронний ресурс] .- Режим доступу: <https://www.marsh.com/content/dam/marsh/Documents/PDF/ru/en/the-global-risks-report-2018.pdf>
7. Crinó, R. Offshoring, multinationals and labour market: A review of the empirical literature. Journal of Economic Surveys 23:2 (2009): 197–249.
8. Do Financial crises have lasting effects on trade? // World Economic Outlook (WEO). Recovery, Risk, and Rebalancing. International Monetary Fund. – 2010 [E-resource]. – Access mode: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2010/02/pdf/c4.pdf#ae>.
9. Ciuriak, D. Learning By Exporting: A Working Hypothesis. Ciuriak Consulting Working Paper, January 2, 2013. Online at: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1926811
10. Hijzen, A., Martins, P. S. , Schank T., Upward R. Foreign-owned firms around the world: A comparative analysis of wages and employment at the micro-level. European Economic Review 60 (2013): 170–188.

11. Schank, T., C. Schnabel, and J. Wagner. Higher Wages in Exporting Firms: Self-Selection, Export Effect, or Both? First Evidence from German Linked Employer-Employee Data. IZA Discussion Paper No. 3359, February 2008.
12. Schank, T., Schnabel, C., Wagner, J. Do exporters really pay higher wages? First evidence from German linked employer–mployee data. Journal of International Economics (2007): 52–74. Online at: <http://www.econstor.eu/dspace/bitstream/10419/28146/1/515214108.PDF>
13. Singh, T. Does international trade cause economic growth? A survey. World Economy 33:11 (2010): 1517–1564.
14. Stankiewicz-Mróz, A., Perederii, V., Novak, V. Foreign economic activity of enterprises (2018): textbook: Lodz university of technology press: 147 p.
15. Визначення країн у фокусі українського експорту: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1GRMbDYgkaBOYRwU4I6tg8zUB5Eiiv8y8zks49berrK0/edit?usp=sharing>
16. Дем'янюк О.Б. Митне адміністрування: навч.посіб. / О. Б. Дем'янюк, С. Д. Герчаківський – Тернопіль:, ТНЕУ, – 2016 – 328 с.
17. Денисенко В. В. Правове забезпечення митної політики : міжнародно-правові стандарти та українське законодавство: навч. посіб. / В. В. Денисенко // – Запоріжжя : ЗНТУ, 2018. – 326 с.
18. Д'яконова І. І. Міжнародні фінанси: навч. посіб. / І. І Д'яконова., М. І.Макаренко, Ф. О. Журавка та ін. Київ: Центр навчальної літератури, 2012. 548 с.
19. Експортна стратегія України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.EXPORT_20pages_30_03_17_FIN.pdf
20. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум : навч.посіб. /Л.С. Шернишова, В.О. Козуб, Л.Л. Носач . - Х.: Форт, 2017 .- 238 с.
21. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч.-метод. посіб. / Л.Л. Носач, В.О. Козуб, П.Л.Гринько, А.С. Дядін .– Х.: Монограф, 2015. – 320с.
22. Івасів Б.С. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. / Б.С. Івасів, Л.М. Прийдун, В.Я. Рудан. — Тернопіль: Вектор, 2013. —572 с.
23. Інкотермс 2020. Правила МТП з використання термінів для внутрішньої та міжнародної торгівлі .- К., 2020 .- 392 с.
24. Ковальчук Т.Г. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. /Т.Г.Ковальчук .- К.: Ліра-К, 2018 .- 216 с.
25. Ломійчук В. Вихід на нові ринки. 5 ключових моделей /В. Ломійчук: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.eurointegration.com.ua/experts/2015/09/3/7037773/view_print/
26. Лучко М.Р. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / М.Р. Лучко, Н.Г. Мельник, С.В. Сісюк // Терноп. нац. економ. ун-т;– Тернопіль : ТНЕУ, 2015.– 355 с.
27. Нетарифний протекціонізм у країнах ЄС та України http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2014-1_0-pages-20_27.pdf
28. Практичний довідник експортера молочної продукції, 2016 .- 113 с.

29. Ризики на 2016-2018 роки [Електронний ресурс] // Україна: перспективи розвитку: консенсус-прогноз . - 2016. - Вип. 42. - с. 19-20. - Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=Konsensus-prognoz>
30. Санітарні та фітосанітарні заходи: регулювання та вирішення спорів у рамках СОТ. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій. 2014. - Випуск №4. – 20 с.
31. Технічні бар'єри та санітарні та фітосанітарні заходи в міжнародній торгівлі: види, тенденції розвитку, регулювання: посібник державного службовця. / За ред. І. В. Бураковського, К. Кравчука, В. Мовчан. 2015. – 243 с.
32. Транспортно-експедиторські послуги в Україні //Вісник: Офіційно про податки. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/6738>
33. Членство України в СОТ: огляд зобов'язань [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ier.com.ua/files//publications/Books/WTO_committments1.pdf

Нормативно-правова база

34. Генеральна угода з тарифів і торгівлі 1994 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_003
35. Господарський кодекс України 436-IV, редакція від 10.11.2018 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
36. Закон України «Про регулювання товарообмінних операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/351-14>
37. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» від 15.01.2015 р. № 124-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19>
38. Закон України «Про транспорт» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80>
39. Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1955-15>
40. Закон України «Про ціни і ціноутворення» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 19-20, ст.190) <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>
41. Закон України «Про валюту і валютні операції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
42. Закон України «Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту» : [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
43. Закон України від 16.04.1991 р. №959-XII «Про зовнішньоекономічну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
44. Митний кодекс України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

45. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643

46. [Наказ Міністерства фінансів України](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0807-15#n19) «Про затвердження Порядку обліку осіб, які здійснюють операції з товарами» від 15.06.2015 р. № 552 <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0807-15#n19>

47. Податковий кодекс України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

48. Положення про порядок здійснення операцій з чеками в іноземній валюті на території України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0152-01>

49. Положення про Раду експортерів та інвесторів при Міністерстві закордонних справ України, затверджене Наказом МЗС України від 18.09.2014 р. № 397. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rei.mfa.gov.ua/ua/about-council/council-provisions>

50. Порядок ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 428. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-п>

51. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну : Закон України від 22.12.98 № 332-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-14>

52. Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій за акредитивами [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1213-03>

53. Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України : Постанова Правління Національного банку України від 16.12.2002 № 508 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0174-03>

54. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту : Закон України від 22.12.98 № 330-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/330-14>

55. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту : Закон України від 22.12.98 № 331-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-14>

56. Про Митний тариф України : Закон України від 19 вересня 2013 року № 584-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/584-18>

57. Настанови ОЕСР щодо трансфертного ціноутворення для транснаціональних компаній та податкових служб (OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprise and Tax Administrations), 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.svcmscentral.com/SVsitefiles/nlc/contenido/doc/073214_OECD%20TP%20Guidelines%20June%202010.pdf

58. Про затвердження Порядку справляння плати за виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для них : Наказ Міністерства фінансів

України від 28.05.2012 № 610 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/93-2003-%D0%BF>

59. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.10.2018 р. № 960 «Деякі питання проведення заходів офіційного контролю товарів, що ввозяться на митну територію України (у тому числі з метою транзиту)». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/960-2018-п/conv>

Інтернет-ресурси

60. Офіс з просування експорту: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [\[https://epo.org.ua\]](https://epo.org.ua)

61. Офіційний сайт Всесвітньої митної організації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wcoomd.org>

62. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua>

63. Офіційний сайт Міжнародної Торгової Палати. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://iccwbo.org>

64. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mfa.gov.ua>

65. Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=10465306>

66. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. – Режим доступу : www.wto.org

67. Офіційний сайт Торгово-промислової палати України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.ucci.org.ua/about>

68. Офіційний сайт Українського союзу промисловців і підприємців. – Режим доступу : <http://uspp.ua/pro-uspp/>

69. Офіційний сайт ЮНКТАД. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://unctad.org>

70. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

* курсивом у списку рекомендованих джерел позначено літературу, наявну у бібліотеці КНТЕУ